

LUMO

2

11. Ortodoksinen Eurooppa

Ortodoksit Euroopassa

- Kirkot tukivat 1800-luvulla kansallisvaltioiden muodostumista.
 - Ortodoksisten kirkkojen toimialueet noudattavat valtioiden rajoja.
- Ortodoksiset kirkot ovat itsenäisiä paikalliskirkkoja.
- Suomessa ortodokseja on noin 60 000, ja kirkolla on julkisoikeudellinen asema.

Kreikka ja Bysantin perintö

- Kreikassa kirkolla on vahva asema. Noin 90 % kreikkalaisista on kastettuja ortodokseja.
- Ortodoksisuudella on valtionuskonnon asema. Valtio tukee kirkkoa rahallisesti ja maksaa esim. pappien palkat.
- Kirkkovuoden juhlat ovat suuria kansanjuhlia.
- Maahanmuutto ja monikulttuurisuus haastavat kirkon asemaa.

Venäjän kirkon historia ja Neuvostoliiton perintö

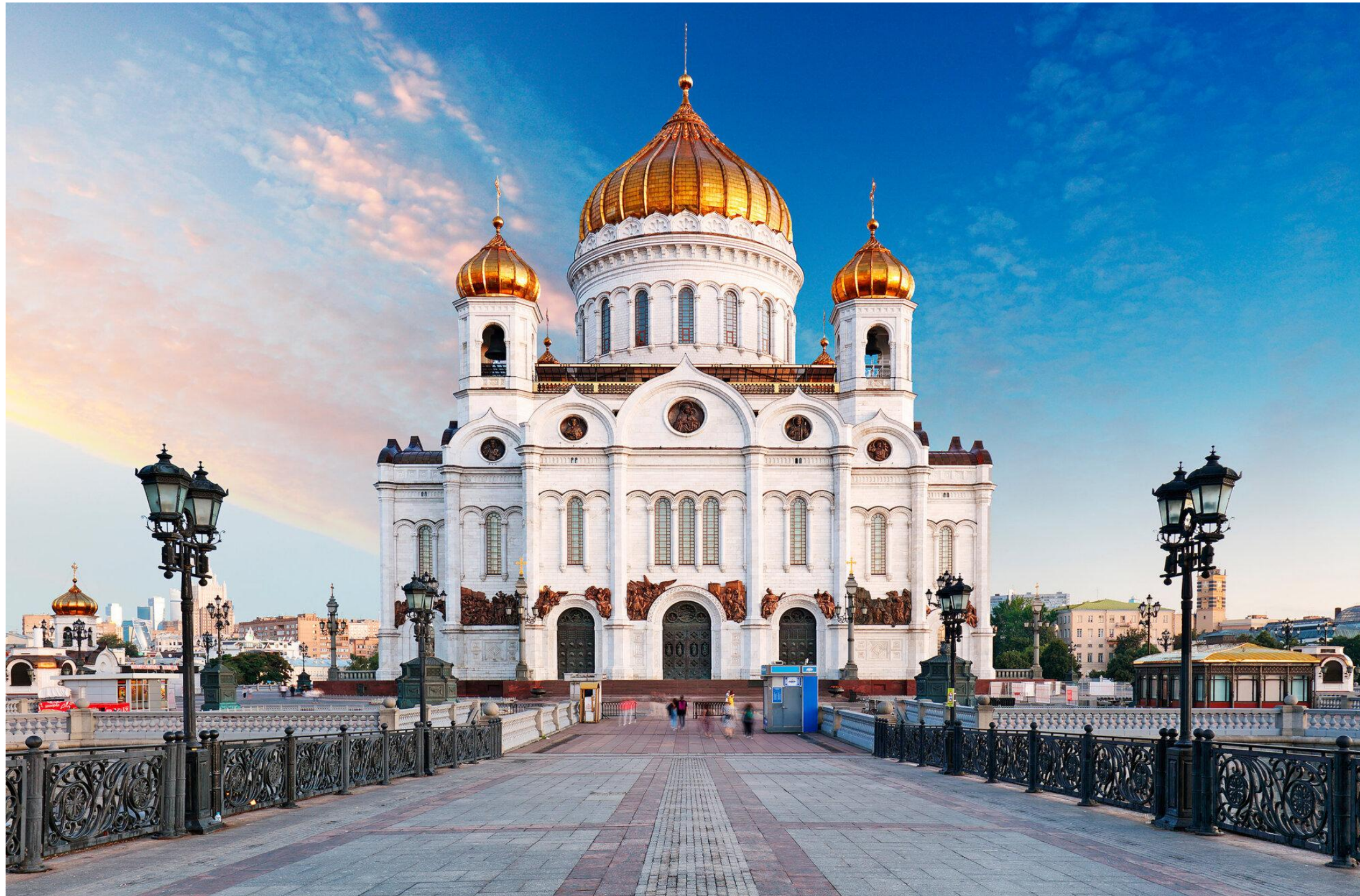
- Venäjän kirkko on ortodoksisista suurin. Sillä on yli 100 miljoonaa jäsentä.
- Ortodoksisuus on vaikuttanut ratkaisevasti Venäjän historiaan.
 - Kirkon ja valtion suhde on ollut hyvin läheinen.
 - Vallanpitäjät ovat käyttäneet kirkkoa hyväkseen.
- Virallisesti kirkko syntyi, kun Kiovan ruhtinas Vladimir kastettiin vuonna 988.
- Bysantin kukistuttua Moskovasta tuli ”kolmas Rooma”.
- Pietari Suuren aikana 1700-luvun alussa kirkko liitettiin entistä läheisemmin valtioon.

Uskonnonvastainen taistelu 1917–1988 sosialistisen Neuvostoliiton aikana

- Sosialistisen Neuvostoliiton perustavoitteena oli uskonnon hävittäminen.
- Kirkon julkinen toiminta kiellettiin lähes täysin. Pappeja vangittiin, kirkon omaisuutta takavarikoitiin ja kirkkoja tuhottiin.
- Stalinin aikana toteutettiin vainoja, joissa kymmeniä tuhansia pappeja vangittiin, vietiin vankileireille tai teloitettiin.
- Viranomaiset saivat puuttua mielivaltaisesti seurakuntien toimintaan.
- Toisen maailmansodan aikana kirkkoa vastustava toiminta lakkautettiin ja patriarkan asema tunnustettiin.
- Sodan jälkeen uskonnonvastainen taistelu voimistui.

Uskontopolitiikan suunnanmuutos

- Uskontopolitiikkaan tuli suunnanmuutos vuonna 1988, jolloin vietettiin Venäjän ortodoksisen kirkon 1000-vuotisjuhlia.
- Neuvostoliitto romahti vuonna 1991. Kirkon omaisuutta palautettiin vähitellen ja kirkkorakennuksia alettiin kunnostaa.
- 1990-luvulla uskovien määrä kasvoi nopeasti samalla, kun ateistien määrä romahti.
- Sittemmin uskontojen suosion kasvu Venäjällä on tasaantunut.

Ortodoksinen kirkko nyky-Venäjällä

- Kulttuurisesti Venäjä on moninainen maa, mutta noin 70 % väestöstä on ortodokseja.
- Uusien uskontojen leviämistä on pyritty ehkäisemään lainsäädännöllä.
- Uskonnonvapauslaki
 - tunnustaa ortodoksisuuden erityisen merkityksen Venäjän historiassa
 - ilmaisee kunnioituksen kristinuskoa, islamia, buddhalaisuutta ja juutalaisuutta kohtaa.
- Ortodoksisella kirkolla on näkyvä ja arvostettu asema.
 - Kirkko on kansallisen yhtenäisyyden vahvistaja.
 - Valtion johto tekee kirkon kanssa läheistä yhteistyötä.